

MERCAT DE TREBALL

QUÈ ÉS EL MERCAT DE TREBALL?

És l'àmbit on es produeix la interrelació entre l'oferta i la demanda d'ocupació.

Entenem per **oferta** el conjunt de llocs de treball que s'ofereixen en una zona determinada.

Entenem per **demanda** la petició d'ocupació de les persones que volen treballar.

ON ESTÀ L'OCUPACIÓ?

Les opcions de treball les podem classificar en dos grans àmbits:

1.- Treball per compte propi: (genera el seu propi lloc de treball)

- **Independent** (autònom): quan la qualificació de la persona, la capacitat, els mitjans, els interessos permeten establir-se de forma individual
- **Associat** (Cooperativa, SAL, SL, SA,...): quan unint capacitats, mitjans i interessos amb altres es du a terme un projecte professional

2.- Per compte aliè

- **Empresa privada**
- **Empresa pública**

DESCRIPCIÓ DEL MERCAT DE TREBALL

A grans trets, el Mercat de Treball actual es caracteritza per:

- Disminució de l'activitat del sector agrari
- Descentralització productiva amb un augment de les petites empreses a grans nuclis urbans
- Forta competència entre les empreses
- Necessitat d'aprendre i adaptar-se als canvis tecnològics en moltes professions o oficis
- El sector serveis és el que ocupa a més gent
- Augment de la producció però reducció dels llocs de treball
- Mecanització, robots, automatismes industrials

- Implicació dels treballadors en el funcionament de l'empresa, es valora la capacitat d'organització i la iniciativa
- Noves professions
- Reducció de la jornada laboral
- Feines on es treballa amb informació, gràfic, dades, estudis
- La dona està representada en més sectors professionals

TENDÈNCIES DEL MERCAT DE TREBALL

Fins fa uns 25 anys, treballar suposava formar part d'una empresa "de tota la vida", en un lloc de treball i un contracte fix, amb un horari regular, i un conveni col·lectiu que cada any millorava les condicions laborals.

En l'últim quart del segle XX els canvis en la societat laboral han estat molt intensos i profunds. La globalització, especialment en les comunicacions, mercats i intercanvis financers, ha produït una nova divisió del treball, una fase accelerada de deslocalitzacions empresarials i un procés de concentracions de capital en grans oligopolis en quasi tots els sectors econòmics.

Les característiques de les empreses actuals, per una part exigeixen dels seus treballadors uns perfils determinats, i per l'altra potencien la creació de noves formes de treball i noves formes de relacions laborals entre els treballadors i les empreses:

1.- NOVES FORMES DE TREBALL

- **L'autoocupació** com a via facilitadora de la inserció laboral, principalment en el sector serveis. Per ser emprenedor cal disposar d'una certa creativitat per tenir una idea que pugui tenir èxit. Podem trobar una font d'idees en:
 - ✓ Detectar una necessitat: qui detecta una necessitat a temps i sap cobrir-la adequadament té grans possibilitats de tenir èxit en la seva aventura empresarial
 - ✓ Detectar una carència: a vegades no és necessari tenir una gran idea enlluernadora. N'hi ha prou amb descobrir alguna cosa que simplement no s'està fent i que de portar-se a la pràctica, podria tenir èxit
 - ✓ Detectar una deficiència: molt relacionat amb els anteriors punts, aquestes idees sorgeixen quan algú se n'adona que alguna cosa que s'està fent, o no es fa correctament o es podria fer millor. És el cas dels professionals que deixen la feina per establir-se pel seu compte en el mateix tipus d'activitat
 - ✓ Gaudir de les aficions: cal tenir grans coneixements del tema i sens dubte passar-hi moltes hores treballant-hi
 - ✓ Noves aplicacions de vells productes: Què passaria si algú decidís utilitzar el telèfon per enviar cartes? Doncs que hauria creat el fax. Aquestes idees solen ser fruit de la genialitat i de la perícia tècnica
 - ✓ Canvis en la societat: cal estar atent a les necessitats i desitjos de la gent. Qui hauria dit fa pocs anys que algú es guanyaria la vida lligant els seus clients amb cordes elàstiques i fent-los saltar de cap per un pont?

Però moltes vegades no és necessari tenir una idea brillant. Mitjançant les franquícies dues persones físiques o jurídiques es posen d'acord de manera que el franquiciador aporta la idea del negoci i el franquiciat crea l'empresa seguint les indicacions del franquiciador.

- **El teletreball** com a conseqüència de l'era dels serveis i la informàtica. És una forma flexible d'organització del treball. Es tracta de desenvolupar una activitat professional sense la presència física del treballador en l'empresa durant una part important del seu horari laboral. Engloba una ampla gamma d'activitats i pot realitzar-se a temps complet o a temps parcial. Desenvolupar la pròpia activitat professional mitjançant el Teletreball implica l'ús freqüent de mètodes de procediment electrònic d'informació i l'ús permanent d'algun mitjà de telecomunicació per establir el contacte entre l'empresa i el treballador.

Podem considerar treballadors en la modalitat de teletreball:

- ✓ Personal que treballa en el domicili (exemple: programadors informàtics)
- ✓ Personal que treballa des del domicili (exemple: agents de vendes)
- ✓ Personal que treballa en algun centre de teletreball que és una oficina de recursos compartits, la qual disposa de les instal·lacions de telecomunicacions i els equips informàtics necessaris per desenvolupar activitats de teletreball

Dins la modalitat de treball en el domicili tenim dues possibilitats:

- 1.- Persones que treballen per compte propi. Les professions lliberals teletreballables, són aquelles que principalment realitzen tasques relacionades amb el maneig de dades i també aquelles que suposen una labor d'estudi i disseny.
- 2.- Persones que treballen per compte aliè. Dins d'aquest grup trobem dues situacions:
 - a) Treballadors que dins d'una empresa amb jornada de treball convencional necessiten, per circumstàncies personals, realitzar el treball des de casa seva.
 - b) Treballadors que s'incorporen al teletreball per la política pròpia de l'empresa que ho veu convenient.
 - c) teletreballadors mòbils o itinerants: grup de treballadors que han de realitzar la seva feina amb desplaçaments molt freqüents, per millorar la prestació de serveis al client. Van equipats amb l'anomenada oficina mòbil: telèfon, fax, ordinador portàtil... (exemple: professionals que es dediquen al manteniment, periodistes, polítics, consultors,...)

2.- CARACTERÍSTIQUES EN LES RELACIONS LABORALS

- **Modalitats de contractació temporal** com a conseqüència de les necessitats d'adaptació i flexibilitat de les empreses que els permeti expandir-se o encongir-se en funció de la demanda, suprimir o ampliar plantes en funció de les necessitats de cada moment, traslladar-se de zona o de país amb criteris econòmics.
- **Flexibilitat de la jornada** adaptada a les necessitats de l'empresa
- **Períodes d'ocupació i desocupació en la vida laboral**

JACIMENTS D'Ocupació

El mercat laboral es troba en un estat de permanent canvi, per això és convenient observar no sols la situació actual de les ocupacions, sinó també les corrents socio-polítiques i econòmiques que poden modificar l'estructura de l'ocupació.

Una de les conseqüències d'aquests canvis és l'aparició de noves professions o bé canvis en les que ja existeixen per tal de respondre a les noves necessitats. Són els anomenats Jaciments d'ocupació:

- **Serveis a domicili:** degut a l'envelliment de la població i a la incorporació de la dona en el món del treball, s'incrementaran les empreses dedicades a tenir cura de persones, l'entrega de menjars i altres productes a domicili, serveis de companyia a casa, càtering, cuidar animals domèstics, plantes ... En breu, s'establirà a Espanya un nou dret dels ciutadans, mitjançant la "Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones dependents", que garantirà l'atenció i cura a les persones dependents (avis i discapacitats greus)
- **Atenció a la infància:** per les mateixes causes que en el punt anterior: agències de cangurs, guarderies,...
- **Tecnologies de la informació i comunicació:** empreses subministradores d'ordinadors, aparells de fax, telefonia mòbil, consultores de control de la informació, ...
- **Ajuda a joves amb dificultat d'inserció:** com a conseqüència dels problemes originats pel fracàs escolar, la immigració, l'atur juvenil.
- **Millores en l'habitatge:** empreses dedicades a la rehabilitació d'edificis, construcció, venda d'articles de bricolatge, ...
- **Sistemes de Seguretat:** empreses d'etiquetes i xapes antirobatori, mecanismes d'identificació i localització de persones, agències i consultories de seguretat, ...
- **Transports col·lectius locals:** caldrà que s'adaptin a les noves circumstàncies i hauran d'incorporar les noves tecnologies.
- **Comerços de proximitat:** distribuïdores d'entrepans, venda d'aliments pre-cuinats, i aliments exòtics, llibreries especialitzades ...
- **Turisme i desenvolupament cultural local:** guies turístiques, senyalització d'itineraris, cases rurals,....
- **Sector audiovisual:** empreses de creació de vídeos interactius, processadors d'imatges, software informàtic a mida,.....

- **Aprofitament dels espais públics urbans**
- **Revalorització del Patrimoni cultural**
- **Medi ambient:** tractament de residus, gestió de l'aigua, regulació i control de la contaminació.

PERFIL DEL TREBALLADOR

- Disponibilitat horària i geogràfica
- Implicació amb l'objectiu i la imatge de l'empresa
- Polivalència
- Adaptabilitat
- Motivació per realitzar formació contínua
- Seguretat en si mateix
- Responsabilitat i dinamisme
- Capacitat de treballar en equip
- Iniciativa i capacitat de preveure